

Nivels nairs per plazzas grischunas en il sector d'energia

Sceptica pertutgant la strategia d'energia

CUN MARTIN SCHMID E STEFAN ENGLER
HA DISCURRÌ CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Omadus politichers giogan in'importanta rolla en la debatta d'energia. Stefan Engler (pcd) e Martin Schmid (pld) han savens preni il pled ils ultims trais dis: La chombra pitschna ha tractà la strategia d'energia.**

Tge porta la strategia d'energia a la populaziun grischuna?

Stefan Engler: Nus survegnin ina sègirtad da planisar e d'investar en indrizz d'energias renovablas. L'intent d'esser pli efficient e da spargnar energia pertutga er ils Grischuns. Spezialmain pertutgads essan nus sa chapescha cun las ovras idraulicas. Lezzas vegnan da preschent smanatschadas da nivels stgirs. Da l'autra vart porscha la pussaivladad da bajegiar ora la fotovoltaica era schanzas. Noss chantun muntagnard ha cundiziuns excellentas per gliez.

Martin Schmid: Jau hai in maletg ambivalent. Dad ina vart reconuscha il parlament l'impurtanza da la forza idraulica, ma ins n'ha betg decidì mesiras che dattan a la forza d'aua lantschas tuttina lungas sco a las energias importadas. A medem mument promovon ins autras energias. Quai flailenta la posiziun da la forza d'aua.

Plinavant dauzan ins las taxas sin CO₂: Per quels che stgandan cun ieli u gas custi dapli. Sin il current ston ils consumers era pajar dapli taxas. Il Grischun tutga betg tar ils victurs da questa strategia d'energia.

Il Grischun tutga betg tar ils victurs

Ma la chombra pitschna ha decidì sustegn per las ovras idraulicas. Daventa la strategia d'energia in project spir subvenziuns?

Stefan Engler: Las subvenziuns en Germania promovon l'energia renovabla che ha stimplà las ovras idraulicas ord la fiera. Senza quai fissan las ovras idraulicas anc adina fitg interessantas ed economicamain attractivas. La fiera è vegnida disturbada. Las ovras idraulicas dastgan anc far ils «staupaforas» ed han da siglir en cura che vent e sulegl na porschan nagin'energia pli. Il pretsch per gliez è oz minimal. Perquai èsi giustifitgà dad indemnizar la forza idraulica.

I dat bleras gruppas che han pudì far valair lur interess

Sche Vos fissas oz anc cussegliers guvernativs, tge faschess ils pli gronds quitads?

Martin Schmid: Jau faschess quitads che tuts reconuschan dad ina vart che la forza idraulica è la pitga da l'energia regenerabla svizra, ma ch'il parlament na fa nagut concret. Ins ha prendì mo decisiuns da placebo. Sch'ins guarda precis vesan ins ch'ins na vengn

Ils dus cussegliers dals chantuns dal Grischun Martin Schmid (pld) e Stefan Engler (pcd) collavuran fitg bain.

FOTO M. HARTMANN

betg a pudair bajegiar novas ovras en il Grischun.

Stefan Engler: Jau faschess en mintga cas quitads per las plazzas da lavur che van a perder en la produziun d'energia en il Grischun. Ma la populaziun perda er immensas valitas. Las ovras idraulicas tutgan gea al maun public. L'energia ch'ins producescha en questas ovras ha in pretsch uschè bass ch'ils curs da las aczias da questas interpresas crodan a moda massiva. Questas participaziuns tutgan gea a la publicitad. Privlus è era la critica vi dal tschains d'aua.

Vus essas en il cussegl d'administraziun da Grischelectra. Tge munta la strategia d'energia per lezza?

Stefan Engler: Grischelectra è ina associaziun d'interess per la produziun d'energia idraulica. Sche quella perda valita, perdan las vischnancas ed il chantun la substanzia. Jau sun er en il cussegl d'administraziun dal provedider d'energia da Tavau. Quests provediders vegnan regulads fermamain e perdan pli e pli las pussaivladads d'agir. Uscheditg che quai serve a la segirezza da provediment èsi bun. Ma sche quai restrenscha las entradas ed i manca daners per mantegnair la rait daventi in problem.

Ils curs d'aczias da las ovras idraulicas crodan massiv

Vus Martin Schmid essas cusseglier administrativ en pliras interpresas grondas d'energia. Co vesi ora per il concern da Repower?

Martin Schmid: La situaziun da Repower sa meglierescha betg, pertge l'interpresa furnescha clientella libra ed ha paucs clients da monopol nua ch'ins po vender la forza idraulica pli chara. Quai maina ad ina difficultad perquai che l'energia bunmartgada d'import inundescha la Svizra. La pressiu sin ils custs è daventada uschè gronda ch'jau vom da quell'anora che bleras plazzas da quest sector èn periclitadas en il Grischun.

Nua avais Vos differentas opiniuns?

Stefan Engler: In punct pertutga la KEV e sch'ins dastga revitalisar cun questas contribuziuns nossas auas. Là n'avainsa betg votà tuttina. Tar la mobilitad – sch'ins less definir finamiras per reducir il CO₂ u sche quai duess restar liber – avain nus er autras opiniuns. Jau sun persuenter da far prescripziuns, Martin Schmid na less nagins cumonds. Insanua stuainsa gea er avair differenzas.

La fatschenta turna uss en il cussegl naziunal. Tge lavur sto lez anc far?

Stefan Engler: Il model co mantegnair las ovras idraulicas ston ins anc optimar. Quel n'è anc betg perfetg. I na po betg esser l'idea ch'ins lascha ir questas ovras bancrut entant ch'ins importescha energia d'ovras atomaras u da charvun.

Vus avais retratg ina proposta per dapli sustegn a la forza d'aua?

Stefan Engler: Quai hai jau fatg ord motivs tactics e per ch'ins possia anc ina giada purtar l'idea en il cussegl naziunal. Nus tschertgain uss alianzas. Pertge er ils adherents da las novas energias renovablas ston avair in interess che las ovras idraulicas existian vinavant.

Ins ha preni decisiuns da placebo

E tge midadas giavischais Vos?

Martin Schmid: I manca la perspectiva generala che tutas energias renovablas vegnan tractadas tuttina. Qua batta mes cor schon stagn per la forza idraulica. Sche quest punct na veng betg curregi a moda considerabla n'è la strategia d'energia nagin gudogn per il Grischun.

Cartais Vos ch'i dettia in referendum?

Martin Schmid: Jau na sai betg s'imaginar ch'i dettia in referendum. Pertge l'economia ed ils gronds consumers d'energia èn gea perpart liberads da las taxas. I dat bleras gruppas – sco per exempel ils planisaders e technichers d'edifizis – che han pudì far valair lur interess. Ils chantuns muntagnards restan enavos sco quels che n'han betg pudì realisar lur finamiras e lez na vengnan segir betg a prender il referendum.